

## Utsläppsminskande program Granhultsskolan, Hagelstamska skolan, Gymnasiet Grankulla samskola år 2024

(\*obligatoriska uppgifter)

Vägfiler, delteman	Åtgärd* OBS, max 125 tecken! (Detta så att både den finska och svenska texten ryms i Klimatvakten)	Mätare* (1-2 st, numerisk, verbal)	Ansvarig enhet	Resurser som reserverats för åtgärden (arbetstimmar/€)	Inverkan på CO2-utsläppen/ MWh (uppskattning)
<b>Grön stadsstruktur och trafik</b>					
En förtätning av samhällsstrukturen ska bygga på att Grankulla har hållbara kommunikationer som är lockande och konkurrenskraftiga.					
Styrningen av den befintliga samhällsstrukturen ska stötta hållbara färd sätt.	Vi uppmuntrar våra elever och studerande att använda cyklar och kollektivtrafik. Vi möjliggör bl.a. bättre cykelparkering i.o.m. vår ombyggnad av skolgården.	Antal elever och studerande som kommer på ett hållbart sätt till skolan. Bland annat under bilfria veckan uppmuntrar vi elever och studerande att komma till skolan till fots eller med cykel. Vi mäter hur många elever/studerande som går eller cyklar genom att	(GH, HH, GGs)	Kostnaderna för konstruktionen av all aktivitetsplanen delas mellan stadens olika resultatområden. Svenskspråkig utbildning: 28 000€	

		göra en google forms-enkät.			
<i>Genom styrning av byggandet ska staden åstadkomma energieffektiva och hållbara bygglösningar samt uppmuntra till lokal produktion av förnybar energi.</i>					
<i>Gröna miljöer och grön infrastruktur ska sammanjämkas på ett hållbart sätt med målen för förtätning av staden.</i>	Då vi planerar skolgården främjar vi gröna områden och sammansvetsar naturen med den kulturella miljön. Detta t.ex. genom att bygga bänkar och bord runt träd.	Eleverna och studerandena deltar i planeringen av skolgården och projektet utvärderas då alla förändringar genomförts (beräknat, 2025).	(GH,HH, GGs)		
<i>Medvetenheten ska höjas i fråga om gröna miljöer och deras roll som kolsänkor, kolförråd och medel för anpassning till klimatförändringarna.</i>	Eleverna är med i skolorna och etablerar odlingslådor. Eleverna lär sig sköta om dem. Detta gör att elevernas medvetenhet gällande kolsänkor ökar, och de får en förståelse för hur man på individnivå kan påverka. Projektet med odlingslådor startade i GH våren 2023. I HH har det pågått en längre tid, men kommer att utvecklas under året 2024 för att även innefatta bl.a. örter som används i huslig ekonomi.  Inom huslig ekonomi kommer eleverna att lära sig tillreda 20 % mera vegetariska rätter jämfört med dagens läge. (HH, från och med höstterminen 2024)	Elevutvärdering i huslig ekonomi våren 2025.	(GH, HH, GGs)		
<b>Energiförbrukning i fastigheter och klimatsmart energiproduktion</b>					
<i>Stadens lokalanvändning ska vara effektiv och flexibel.</i>					

<i>Energiproduktionen ska vara lokal, förnybar och ha låga koldioxidutsläpp.</i>					
<i>Energieffektiviteten i byggnaderna ska förbättras.</i>	Vi mäter inomhusluften och kan på sätt se vilken kvaliteten är och ifall vi kan sänka/höja temperaturen eller se över ventilationen och vilka andra energitjuvar vi har i våra byggnader. (för tillfället bl.a. genom Klassanda från våren 2023 - pågående.)	Utvärderas via Klassanda rapporterna, (månatligen). Dessa skickas till rektorerna som vidarebefordrar till byggnadstekniska.	(GH,HH,GGs)		
<i>Stadens personal och lokalbrukarna ska vara aktiva parter i energibesparingarna.</i>	Personalen i skolan ser till att lampor är släckta när utrymmen inte används. Personalen ser till att all elektronisk utrustning, (datorer, skärmar, videokanoner, etc.), är släckta då de inte används.	Vi instruerar lärarna att stänga av skärmarna till kvällar och veckoslut.	(GH,HH,GGs)		
<b>Hållbar matkultur</b>					
<i>Stadens kostservice och restauranger ska servera mat som är hållbart och ansvarsfullt producerad.</i>	I skolorna fungerar matråd bestående av kökspersonal, lärare, elever, studerande samt vårdnadshavare. Tillsammans har vi kommit överens om följande: Inga bricker för de äldre årskurserna, detta sparar energi då de inte behöver diskas. Vegetariska alternativ flera gånger i veckan. Temavecka som handlar om matsvinn, (vecka 12).	Vi ber kökspersonalen utvärdera matsvinnet med hjälp av en våg.  Matrådet utvärderar Temaveckan tillsammans.	(Köket, GH, HH, GGs)		
<b>Hållbar förbrukning av naturresurser och cirkulär ekonomi</b>					
<i>Styrningen av förnybara och icke-förnybara naturresurser ska ge en globalt hållbar nivå. (Upphandling, återvinning och avfalla).</i>	Vi funderar kring införskaffningar av bland annat möbler, IT-utrustning och annat material. Genom att använda det vi redan har hellre än att beställa nytt sparar vi resurser. (Kontinuerligt och vid behov)	Genom att jämföra beställningar från tidigare år, kan vi se om vi lyckats minska på beställningen av nytt material.	(GH,HH, GGs)		

	<p>All gammal elektronik avskrivs och återvinns. (Kontinuerligt)</p> <p>När skolorna gör materialbeställningar, (T.ex. bokbeställning), görs först en inventering på vilka material som redan finns. (vecka 7)</p> <p>Vi fortsätter arbetet med det som Granis resurssmarta skolor-projektet har påbörjat, bl.a. i våra Hållbarhetsteam och miljöteam.</p>	Budgeten är också en indikator på detta.			
<i>Grankulla ska utveckla en sambruks- och delningskultur.</i>	<p>Genom att samarbeta mellan skolorna kan man dela på utrustning och material. T.ex. möbler flyttas mellan enheterna hellre än att kastas. (Bl.a. vitrinskåp från Skolcentrum till GH, 2023, möbler från biblioteket i Skolcentrum till GH, 2023)</p> <p>IT-anskaffningar görs enhetligt mellan GH och HH. På detta sätt undviker vi onödiga beställningar. (Kontinuerligt, men aktuellt våren 2024)</p> <p>Vi använder vår IT-utrustning så länge som möjligt.</p>	<p>Genom att jämföra beställningar från tidigare år, kan vi se om vi lyckats minska på beställningen av nytt material.</p> <p>Budgeten är också en indikator på detta.</p>	(GH,HH, GGs)		
<i>(Cirkulär ekonomi)</i>					
<b>Miljömedveten stadsorganisation och miljömedvetna invånare</b>					
<i>Miljöutbildningen och miljömedvetenheten ska stärkas bland stadens personal, kunder och invånare.</i>	<p>Inom enheterna har miljöteam grundats hösten 2023. Teamen jobbar för att öka miljömedvetenheten hos både personal, elever, studerande (kunder), samt invånare.</p> <p>Vi synliggör detta i skolorna med bl.a. affischer (våren 2024), elevers arbeten (hösten 2023) och temadagar, bl.a. hållbara Granidagen 14.11.2023 och en temadag kring konsumtion som planeras till hösten 2024.</p>	Miljöarbetet i slutet av läsåret i samband med utvärderingen av läsårsplanen.	(GH,HH, GGs)		

<i>Miljöfrågor ska kommuniceras till invånarna på ett ändamålsenligt sätt.</i>	<p>Genom att vara aktiva i skolorna synliggör vi miljöfrågor för alla stadens invånare.</p> <p>Miljöfostran i skolan är något som eleverna tar med sig, och således sprids det även till övriga invånare.</p> <p>Vi använder även skolornas hemsidor, skolornas Instagram och Facebook för att publicera aktuella ärenden som gäller miljöfrågor.</p>	<p>Miljöarbetet i slutet av läsåret i samband med utvärderingen av läsårsplanen.</p>	(GH,HH, GGs)		